

IV Koszaliński Kongres Kultury

2024

18-19.10

Witaj w domu
pełnym kultury

Koszalińska Biblioteka Publiczna
im. Joachima Lelewela

Podsumowanie

Zgodnie z hasłem przewodnim IV Kongresu - Dom pełen kultury - program został zbudowany tak, by podkreślić wspólnotowość doświadczania i przeżywania kultury, jej inkluzywność i egalitarny charakter. Przyglądaliśmy się także zagadnieniom związanym z dostępnością, komunikacją, uczestnictwem w wydarzeniach kulturalnych, programowaniem kalendarza kulturalnego i promocji.

Na IV KKK zarejestrowało się 150 uczestników, w tym związanych z instytucjami kultury, sektorem pozarządowym, z Koszalina, ale także spoza miasta. Wszystkie wydarzenia kongresowe miały miejsce w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej im. Joachima Lelewela.

W programie znalazły się: warsztat dla kadr kultury, spotkanie autorskie z Olgą Drendą inaugurujące Kongres, pięć paneli dyskusyjnych, prezentacje, warsztaty artystyczne, sesja muzykoterapii, koncert, wystawa Tak mieszkamy podsumowująca spacerów fotograficznych i spotkanie z ich uczestnikami. Kongresowi towarzyszyła Galeria Otwarta, a także zajęcia relaksacyjne.

Przed Kongresem miało miejsce Śniadanie Przedkongresowe, czyli spotkanie z przedstawicielami instytucji kultury, organizacji pozarządowych i innych środowisk twórczych.

Identyfikację wizualną Kongresu zaprojektował Łukasz Waberski, koszaliński grafik.

Moderatorem dyskusji i spotkań była dziennikarka, Anna Popławska.

Program

Panele dyskusyjne:

❖ „O kulturze! Po prostu”; prelegentka Paulina Mięka

Uczestnicy: Piotr Pawłowski, Robert Wasilewski, Marcelina Marciniak, Anna Rogaczewska

❖ „Jak promować kulturę przy małym budżecie?”; prelegent Grzegorz Jędrak

Uczestnicy: Klaudia Ogulewicz, Marta Grzegorzczak, Łukasz Waberski, Piotr Szarszewski

❖ „Jak budować dostępność w kulturze?”; prelegent Jakub Walczyk

Uczestnicy: Agnieszka Witkowska, Sylwia Plichta-Koterba, Natalia Sulima

❖ „Czy w Koszalinie naprawdę nic się nie dzieje?”; panel z udziałem publiczności
Uczestnicy: Jakub Staniak, Marcin Napierała, Katarzyna Kužel, Joanna Wyrzykowska

❖ „O budowaniu relacji. 10 lat Pix.House”; prelegenci: Anna Molter i Adrian Wykrota
Uczestnicy: Marta Czerwińska (Fundacja Nauka dla Środowiska), Barbara Wysmyk, Mariusz Brzozowski i Kasia Soroka (Fundacja Woow), Daria Antoszko (Stowarzyszenie Majsternia)

Warsztaty

Warsztat dla kadr kultury: „Budowanie społeczności w działaniach instytucji kultury”;
prowadzenie Grzegorz Jędrak

❖ Kreatywne warsztaty tworzenia komiksów, plakatów i miniaturowych miast
z Fundacją „Fala Równości”

❖ Malowanie winyli i płyt CD z Fundacją Woow

❖ „Wejźdź w słowo” – plastyczne i słowne zabawy; prowadzenie Anna Rogaczewska

❖ „Papierowe owady”; prowadzenie Justyna Horków

❖ „EBRU - rodzinne warsztaty malowania na wodzie”; prowadzenie Iza Ryfun

❖ „Opraw swój skarb” – ceramika; prowadzenie Bogna Buziałkowska

Wnioski / Postulaty / Obserwacje*

1. Należy przeprowadzić szeroko zakrojone, szczegółowe badania, które pozwolą określić rzeczywiste potrzeby i oczekiwania mieszkańców co do oferty kulturalnej (ilość, jakość, tematyka). Miałyby one pokazać, czy i w jakim stopniu te preferencje są realizowane obecnie, a także określić ewentualne kierunki poprawy sytuacji. Badania powinny wskazać także, co mieszkańcy Koszalina definiują jako wydarzenie kulturalne, jakiego rodzaju imprezy budzą ich zainteresowanie i dlaczego biorą (lub nie) w nich udział. Badanie powinno obejmować osoby w różnym wieku, o różnym statusie społecznym i zawodowym, w tym młodzież i seniorów.

2. Największym potencjałem w budowaniu środowiska kultury są ludzie. Od ich pomysłów, potencjału, zaangażowania, wiedzy zależy, czy jest ono silne i twórcze. Ludzie tworzą wspólnotę. Warto inwestować w kompetencje osób kierujących czy rozwijających sektor kulturalny, a więc np. w ich edukację, szkolenia, podnoszenie kompetencji.

3. Komunikacja między organizatorami wydarzeń a ich ewentualnymi uczestnikami wciąż wymaga usprawnienia. Dotyczy to nie tylko zrozumienia potrzeb publiczności, ale także konsekwentnego rozwijania kanałów informacji i promocji, w tym social mediów. Powinny być one dostosowane do możliwości różnych grup wiekowych i społecznych i uwzględniać ich możliwości poznawcze i technologiczne.

4. Należy zwrócić większą uwagę na kwestie dostępności. Osoby z niepełnosprawnością chcą i uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych, ale wciąż natrafiają na przeszkody architektoniczne, związane z niedostosowaną do ich potrzeb przestrzenią publiczną, komunikacją, utrudniające im zarówno dotarcie do miejsc imprez, ale także do korzystania z nich na miejscu (np. źle rozplanowane sale kinowe i koncertowe nie uwzględniające wygodnych miejsc na widowni lub brak takich miejsc). Wdrożenia zasad określonych Ustawą o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami wymagają m.in. strony internetowe instytucji kultury.

5. Istnieje ogromny problem z uczestnictwem młodzieży w kulturze. Do tej grupy odbiorców szczególnie trudno jest dotrzeć z ofertą kulturalną.

6. Jednym z obszarów wymagających największego zainteresowania w najbliższych latach jest edukacja kulturowa. W obecnym kształcie jest ona realizowana niewystarczająco, wrywkowo, chaotycznie, a nie systemowo, będąc jednocześnie fundamentem budowania przyszłego obrazu kulturalnego miasta.

7. Rozwój kulturalny miasta może i często zyskuje na działaniach organizacji pozarządowych. Warto wzmocnić i rozwijać współpracę NGOów i samorządu także w obszarze finansowym. Stowarzyszenia i fundacje kulturalne sygnalizują, że te mechanizmy nie działają w Koszalinie dobrze.

* Powyższe wnioski są wypadkową dyskusji panelowych oraz rozmów z uczestnikami Kongresu

Suplement

Format, wybrane tematy, a także wnioski płynące z IV Koszalińskiego Kongresu Kultury są spójne z formułą, programem i rekomendacjami sformułowanymi podczas Współkongresu Kultury, który odbył się 7-9 listopada 2024 w Warszawie organizowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa narodowego i Narodowe Centrum Kultury.

Należą do nich postulaty:

o konieczności uspołeczniania przestrzeni kulturalnej poprzez badanie potrzeb odbiorców, włączanie w ten proces środowisk i społeczności lokalnych, a także współpracę sektora kultury z NGOami

o dostępności kultury:
umożliwianiu uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych osobom z niepełnosprawnością, wykluczonym społecznie, w kryzysie bezdomności, migrantom

o położeniu nacisku na edukację kulturową i włączenie jej w tworzenie polityki kulturalnej

o rozumieniu kultury jako wspólnoty

o otwartości i inkluzywności przestrzeni kulturalnej.

